Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Ч. 44 (479). Неділя, дня 28. жовтня 1928. Рік X.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Zivnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 11—1.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

ТАРИФА ОГОЛОШЕНЬ: за текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошенне 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово. Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

ЗАГАЛЬНО НАРОДНЯ СПРАВА.

Колись наші західні окраїни сягали відногами аж під Краків. Вони тепер спольонізовані. Лишень назви лишились наші та поодинокі українські оази. Польонізаційному процесови становить опір щойно Перемищина.

Українство — так сказатиб — інстиктовно боронилось перед могутним польонізаційним походом. І мабуть тому треба завдячити, що Перемишль став окраїнною кріпостю на заході. Ознакою українства в стародавних часах була церква, спершу — православна, а від половини 17. століття — греко-католицька. Як берігли наші предки церкви, цего пристановища не лиш Христової віри, але й укр. народности, про це свідчить обставина, що старинний Перемишль ще при кінці 14 століття мав *двайцять дві* церкви і був чисто українським княжим городом.

Що-йно по заняттю Галичини польським королем Казимиром Великим в р. 1340. розпочався в Перемишлі польонізаційний курс, а в р. 1377 повстає в Перемишлі латинське епископство і того самого року перший перемиський епископ о. Єрик де Мора Вінзен відобрав Українцям церков св. Петра і Павла та перестроїв її на латинський катедральний костел. Від того часу зачало рости число латинських костелів і було їх 9, з чого до нині лишилось 5. Вже в найновіщих часах побудували Поляки ще два костели (один при львівській улиці, а другий на Засяню) так що разом тепер є крім каплиць 7 латинських костелів, майже всі великанських розмірів.

В часі, коли число польських костелів росло — число українських церков маліло. З 22 церков лишилось в р. 1761 тільки *вісім* церков, а нині маємо ми лишень одиноку катедральну церков, не рахуючи каплиць в підмійських громадах, на Болоню, Вовчу і Перекопаній. Так на протязі 19 століття стратили ми всі перемиські церкви в більшій части через пожарі. А що міщанство що раз більше польонізувалось, то й не було кому їх відбудовувати. Осталась нам одинока церква і вона через ціле 19. століття заспокоювала релігійні потреби численного українського населення.

За австрійських часів, коли зачався найсильніщий польонізаційний напір, тоді зіслало Провидіння Перемишлеви мужа, що став будувати таму перед тим польонізаційним заливом. Цим мужем був бл. п. Др. Теофіль Кормош, а тамою — українські інституції, які вчинили Перемишль кріпостю українства. Не будемо вичисляти тих інституцій і величавих їхніх будівель, бо це звісне кождому Українцеви. Скажемо тільки це, що гейби інстиктовно боронився Перемишль перед загибилею і зібравши всю енерґію, не тільки що оборонився але і скріпив свої сили, щоб стати до ще тяжшої боротьби з польонізацією, яка зачалась по всесвітній війні.

На жаль, великій енерґії і підприємчивости Дра Т. Кормоша, не відповідала подібна енерґія тутейшого духовенства. Не було між ним орґанізаційного талану. Тому треба і приписати, що тепер, в найтяжщих часах, лишились ми з одинокою церквою. Майже 50 літ тому зродилась думка збудовання церкви на Засяню і через ті 50 літ зроблено хіба те, що куплено площу. Ба що більше — навіть по війні, коли то приложено нам до горла ніж, покликаний до цего о. ігумен Мартинюк не то що не посунув справи церкви наперід, але ще її замотав так, що тяжко її до ладу привести. Відстрашаючий приклад, як треба берегти відвічальні становища перед обсаджуванням їх нездарами.

Що-йно останніми часами справа будови церкви набрала актуальности. В тій цілі повстав громадянський „Комітет будови церкви на Засяню“, але він, на жаль, мусить тепер вкладати енерґію в направу того, що попсував о. ігумен Мартинюк. Але, Богу дякувати, діло вже розпочате.

Мусимо на наших окраїнах здвигнути найкращий памятник нашої живучости. Церков на Засяню повинна стати коронною всіх наших монументальних перемиських будівель. Цего мусимо доконати, бо хвиля грізна...

І тому, коли „Комітет будови церкви“ відізветься до нас, мусимо дати як найбільші жертви на будову Храму Божого, котрий буде берегти не лиш нашої віри, але і нашої загроженої народности. Зробимо це для наших дітий, для наших потомків... Мусимо це зробити!

Гляньмо на діла наших предків. Що малиб ми нині у Львові, якби не було св. Юра, Успенської церкви і тд.? От як наші предки дбали про нас! Хай прикладом для нас будуть львівські братчики зі своїми соняшними ідеалами — ті братчики, що говорячи їх словами, ставали разом „одностайне во єдину волю, во єдину раду — в той справі, которася точить о вольности всего народу руського“. Хай прикладом для нас буде хочби львівський братчик Давид Русин, старець, який на склоні літ рішив вибудувати вежу Богу при Успенській церкві. Старець днював і ночував на будові. Врешті вже перед самим завершенням вежі, злочинна ворожа рука валить цю вежу. Старець плаче на румовищах свого твору і вмирає з роспуки, бо не міг потомкам передати твердині віри і народности своєї.

Будова церкви на західних окраїнах повинна стати нашою загально народною справою. Бо ця церков має здержувати напір на схід. От і тому весь край, ціла наша заморська еміґрація повинні прийти з видатною помочею будові нашої твердині. Кождий повинен поставити в мур цеї церкви свою цеголку, як символ бажання спинити польонізацію.

Зробім отже цю церков справою загально народною і доконаймо спільними силами великого діла!

Иншою міркою...

Хоча в Польщі на словах є „вольносць, рувносць і братерство“ і хоча конституція виразно застерігає, що всі горожани є рівні і однакові — то ми Українці під ті постанови конституції не підходимо. Уважається нас рівними з Поляками коли ходить о податок і рекрута — але коли ходить о елементарні права горожанські і то права в рамці законів — то ми є горожанами підліщої сорти, горожанами покривдженими. Такими, що їм не все прислугує.

На доказ цього не треба наводити аж парцеляції, шкільництва або законів „єнзикових“ і відношення урядів до якогонебудь нашого почину орґанізаційного. Щоденне життя приносить з собою докази, що ми є иншого рода горожани — як горожани нануючої нації — Поляки.

В одному з попередних чисел писалося в нас про розділ надвижки з податків. Розділено її так, що на польські інституції пішли десятки міліонів, а на наші нічо.

Свіжо ще в памяти у нас і справа збірки на т. зв „Тиждень Студента“ у станиславівськім воєвідстві. Воєвода заборонив збірки там, мовляв, населення є бідне і не можна його обтяжувати грошевими датками — а рівночасно розіслав приказ до всіх громад свойого воєвідства, щоб вони перевели у себе „тидзень дзецка“ і зарядили збірку. Значить, для збірки на укр. студенство у воєвідстві біда — для „польского дзецка“ гроші найтися мусять.

А отсе й нам попав в руки документ, що доказувавби ще раз те, про що сказано було на початку: що той сам закон инакше пристосовується до Українців, а инакше до Поляків. Як відомо польські учителі працюють у всіх польських установах. Не то що вільно їм це робити, але ще одержують за це похвалу від польської влади. Не те наші учителі. От в добромильськім повіті деякі наші учителі, що займались кооперативним рухом, внесли подання о дозвіл займатися тою справою. Очевидно, їх заняття не є платне. На це інспектор добромильський відповів таким письмом:

„Na pańską prośbę z dnia . . . . zawiadamiam, że nie mogę zezwolić na piastowanie przez Pana godności dyrektora w Gosp. Kred. Spółce handl. . . . . ponieważ nie zachodzą okoliczności, uzasadniające niezbędność Pana na powyższem stanowisku. Przeciw powyższemu rozstrzygnięciu przysługuje Panu prawo wniesienia odwołania do Kuratorjum Okręgu Szkolnego w drodze służbowej w przeciągu dni 14 po dniu doręczenia niniejszego pisma“.

Одночасно одначе забуває п. інспектор, що учитель Пухалік, Поляк, є платним директом „Кулка Рольнічеґо“ в Добромилі. Там, значить „заходзом околічносці“. Нема кому провадити, хоч в Добромилі повно інтеліґенції, а село, де священик і учитель — уся інтеліґенція, мусить останної помічної руки зректися.

Не дивуємося зрештою документови п. інсп. Менджицкого. Він тільки застосовує давно звісну польську засаду: „to co innego“. — К-к.

Вертаються чорні хмари...

Не такий то ще давний той час, як селянство уважно прислухувалося вісткам з варшавського сойму, бо там у перше після цього, як наше селянство післало своїх представників туди — рішалася його важна справа.

Ішла дебата і голосовання над трьома проєктами нових податків з уряду: ґрунтового, маєткового і будинкового. І прислухувалися трівожно в низьких темних хатах ті, на яких шкоду були призначені вони — прислухувалися спрацьовані мужицькі долоні і старалися розвязати важке питанне: ухвалять — чи відкинуть?

Тож ішла там боротьба за нові тягарі для селян. Ухвалення цих всіх проєктів рівналося їх нужді, воно булоб зробило з них до решти дідів після війни, реквізицій, данин і т. д.

І сталося так, як цього собі селянство бажало. Вибрані ним представники до сойму звели важку боротьбу і з урядовою „єдинкою“ і з тими усіми, що тоді найбільш опікуються селянином, як потрібно їм голосів при виборах — і побідили. Проєкти податків відкинено. Відітхнуло селянство. Та чи на довго?

Отсе доносять варшавські часописи, що уряд задумує тепер висунути ще раз всі три оті проєкти і домагатиметься їх ухвалення.

З якого становища виходить уряд, висовуючи їх — важко згадати. Не можнаж твердити, щоб уряд був тої думки, будьтоби від весни до тепер селянству аж так покращало, що воно булоб в силі платати ті податки, на згадку яких пів року тому кождий бліднув.

Катастрофальний брак паші, обниження цін худоби, неурожай та масова еміґрація до Арґентини — оте все булоб доказом якраз противного: що на селі нужда замість меншати збільшилася.

Та український селянин твердо вірить в те, що і тим разом його посли будуть такимиж оборонцями його долі, як і пів року тому. Сподіється він, що і цим разом його посли докажуть, що вони і народ — це одно тіло — для якого спільні всі болі і спільні всі втіхи.

Чекає наших послів нова боротьба на соймовій арені — але селянство вірить, що і тепер, завдяки їм воно і того лиха, що зависло над ним — позбудеться. — К к.

НОВЕ ЛИХО.

Після пашпортів на кури, які декому видалися може й видумкою, прийшла черга на новий цікавий наказ, накинений нашим селянам. Оце міністерство справ внутрішних в порозумінню з міністерством освіти поручило урядам громадським, щоб вони придбали фонди на закупно радіо-апаратів для громадських канцелярий. Міністерство каже, що буде на це давати фонди, а опісля треба буде їх звернути ратами.

Радіо-апарат — правда — дуже добра і пожиточна річ. І грає, коли схочеш і послухати мудрого викладу можна і почути цікаві відомости зі світа. Культурні краї мають їх у себе дуже богато, мають і богатші люди. Все булоб добре, тількиж біда, що радіо-апарати дуже дорогі. Такий, щоб міг стояти в уряді і якого можнаб уживати до викладів та музики для більше слухачів, такий коштуватиме 600, а то й 700 і 800 золотих.

Ті гроші платитиме, мається розуміти, громада. Значить — чекає нас нова драчка. Будемо платити рати, будемо слухати тої музики, що десь там в каварні в Варшаві грає — а одночасно босі будемо ходити до ліса по патики та робити при бараболях на лані за 80 ґр денно.

І от прийде хто до нашого села і побачить таке: Посеред села стоїть школа. Але яка школа! Якби не той напис: „Powszechna szkoła państwowa w Powitnie“ — то ей Богу думавби, що це хлів для безрог або який громадський кримінал. Коминів нема, на вікнах крати, в середині, як в пивниці, темно і вогко, а з верха — Господи! Навіть хата жебрака не така виглядає, як вона. Бодай побілена булаб, а то подерта, полупана, а на долині ціла стіна вилупана — аж лячно. І то має бути святиня науки, те місце, звідки має йти освіта на ціле село. Гей-гей!

А побіч тої школи буде грати в війтовій хаті радіо-апарат. Ну — не буде то виглядати на комедію?

Своїм хлопським розумом міркую, що так не повинно бути. Якщо влада хоче зробити з нас культурних, то най зачинає з долу, а не з гори. Най вона нам в Повітні і по других селах, де такі школи є (а є їх богато) вибудує будинки, щоб діти мали охоту туди йти, най не розвязує Соколів і Лугів, най дасть кредит на закупно машин та бібліотек в громаді — о[illegible] й культура.

А то починають від радіо-апарату. Виглядає воно так, якби жебракови, в подертому сіраці і личаках всадив хто панський капелюх-циліндер на голову. Добре, можна й те, але дати требаб попереду чоботи та убрання.

Я гадаю, що ми всі селяне хочемо освіти. Але хочемо від долу, від школи і орґанізацій, а не у формі драчок та данин. І наші посли — гадаю — скажуть урядови, щоб він замісць отих радіо-апаратів насадив культуру в той спосіб, щоб дав у всіх селах школи, а поправив оттакі, як в нас.

Гриць Огірок.

Український протест в перемиській міській раді.

Дня 4 см. заявив нововибраний посадник міста Перемишля п. Кроґулецкий у своїй інавґураційній промові до радних між иншим також і те, що у сьому свойому характері стоятиме на сторожі польскости сьогож міста. Проти тої заяви зголосив підписаний на основі одноголосного рішення „українського клюбу радних“ на засіданні міської ради дня 11. см. іменем тогож клюбу як і усього українського населення міста Перемишля протест, мотивуючи його ось як: 1) Завданням і обовязком посадника є стояти на сторожі законів і інтересів міста, а не вести націоналістичну політику; 2) Посадник є для усіх народностий, які місто заселюють, а не для одної народности, хочаби й в даному місті зглядно найчисленнійшої; 3) Наколи нововибраний посадник вважав вказаним, з таким притиском це підчеркнути, що буде стояти на сторожі польскости міста, то справедливим є домагання, щоби у його промові і для другого славянського народу, який становить більшість в повіті, а поважний процент в місті, знайшлася була тепла та зичлива енунціяція. Міжтим п. посадник у своїй промові Українців зусім

промовчав, немовби їх в місті цілком не було, хоча п. посадникові не може бути невідомим, що останні вибори до ради міської були переведені тзв. бльоком трьох народностей під кличем „suum suique“ (=кождому це, що йому належиться), що впрочім на інавґураційному засіданні ради міської ствердив також представник державного уряду.

Консеквенцією сього становища п. посадника було устроєнне заходами маґістрату богослуження в латинській катедрі на інтенцію успішної праці нової ради міської, на якето богослуження запрошено з боку президії маґістрату усіх радних, хоча президія в тому випадку повинна була подбати також про уладження анальоґічного богослуження в гр. кат. церкві. Бож президії маґістрату не вільно, о скілько хоче бути справедливою, забувати на факт, що в Перемишлі мешкають побіч римо-католиків також і греко-католики, які тут мають свою церкву. Впрочім оден з достойників гр.-кат. Церкви є членом тут. міської ради.

Проти такої політики нехтування української національности і греко-кат. віроісповідання з боку президії маґістрату — українські радні як відпоручники українського населення міста Перемишля мусять рішучо запротестувати.

Цей протест був виголошений самозрозуміло в українській мові і річ ясна, був вільний від якої небудь аґресивности, себто напастливости. Підношу це тут тому, щоби пришпилити шовіністичну брехливість дотичної нотатки в „Słow-i Polsk-ім“, де злобно говориться про аґресивність і аґітаційні цілі сього протесту. Це вже справді маняцтво з боку „Słowa Polsk-ого“ і тут. „Ziemi Przemysk-ої“, яка прямо не тямиться на думку, що міг хтось в перемиській раді міській промовляти „po rusku“, і то ще на таку тему. Редакції обох часописів забувають, а може і не знають того, що свободу промовляти по українськи на засіданнях ради міської запоручає нам польський закон язиковий з 31. липня 1924 в арт. 2 і 4. Коли-ж польський закон на це дозволяє, то це вже і для редакцій „Słowa Pol.“ і „Ziemi Przem.“ повинноби вистарчити як доказ, що Українці тут є, а тим самим нехтувати їх не можна.

Годиться зазначити, що рада міська приняла цей протест вельми тактовно, а посадник Кроґулецкий впевняв у своїй відповіди, що супроти української народности буде занимати становище зичливе і справедливе, та що нема бесіди про це, щоби він справи обох народностей, себто польської і української, мірив двома ріжними мірками. „Український клюб“ приняв цю заяву п. посадника з вдоволенням до відома, ждучи на факти, якіби ствердили правдивість цих слів.

Для українського населення м. Перемишля з сього наука, що крайна вже пора перевести нам між собою як найтіснійшу орґанізацію на полі національному, щоби ми в Перемишлі перестали вже раз грати негідну ролю якихсь причепів без ніяких національних прав.— *Р. Гамчикевич.*

(До ради міської м. Перемишля крім підписаного входять: Др. Ст. Дмоховський, Др. Вол. Загайкевич, о. Др. Вас. Левицький і Др. Ром. Чайківський. Прим. авт.)

Дописи.

Осташівці, пов. Зборів. В нашій околиці є мазури, які кидаються на наші села і вербують селян до „Stronnictwa Chłopskiego“. І хоть наше село від віків чисто-українське, то аґітатори хлопського стронництва і тут свої сіти накладають на наших людий. От недавно якийсь заволока прийшов до нас і хотів тут нам уладити представлення. Війт відіслав його до о. пароха, але о. парох заявив, що салі в Чит. „Просвіти“ не дасть. Це страшно розлютило пахолків з того стронництва і вони тепер, де лишень стрінуть наших людий, то юдять проти нашої інтеліґенції. Конче хотілиб, щоб ми селяни зірвали з нашою інтеліґенцією, бо тоді лекше нас проковтнулиби. Тому підбурюють наших темних людий проти священиків, використуючи поодинокі випадки високих требів, недбальства і тд. Та цею аґітацією не возьмуть свідомих селян. Що в нас є невідповідні люди на священичих становищах, це ми самі знаємо, але знаємо також, що загал нашого духовенства стоїть на сторожі наших прав. Це лютить всяку драпь, як сельробів і польських аґітаторів зі стронництва хлопскеґо і тому вони видали клич: „гайда на священиків“.

З Лемківщини. Дня 2.IX. ц. р. завдяки підтримці активніщих одиниць на місцях — в першу чергу п. Дра Блавацького і о. кан. Константиновича — відбулося перше мабудь в історії Лемківщини отверте загальне віче в Сяноці в приваі сенаторки Кисілевської. Під церквою, недалеко від прастарого сяніцького замку, де колись княгиня Романова проживала і виховувала местників: Данилка і Романа, там зібралося біля 400 люду. Була інтеліґенція, були міщане сяніцькі, прийшло селянство з доколичних сіл: Вільховець, Терепчан, Согорова нижнього, Межибродя, Дубрівки руської і Загутиня. Пані Кисілевська, як завжди бадьора і певна себе, в коротких, але ядерних словах змалювала картину праці сойму, сенату, вияснила за ким і за що стояла одинока справжня репрезентація українського народу, згуртована в „Укр. Клюбі“. Сміливо порушила заяву соймову Др-а Левицького, її ефект і значіння так тут, як і закордоном. Торкнулася амнестії вибореної українським соймовим клюбом, порушила справу станіславівської ґімназії, підкреслила значіння обєднання нашого народу і його будучности. Довше задержалася при обговоренню нашої незорґанізованности, неосвідомлення національного і ворожнечі між собою, котра відповідно виявилася при останніх виборах. Дуже сміло торкнулася справи москвофільства закоріненого з давних ще часів на Лемківщині „Не пора нам поневоленим сперечатися чи ми „руські“ чи „українці“... Не слід тратити сил і часу над тим питанням. Чи ви руські, чи українці, чи україно-руси це не важно; важно однак, щоб ми всі почували себе одним українсько-руським народом, що вміє зорґанізуватися, обєднатися і так зконсолідований ставути лавою проти посягання на наші права, права нам належні, зрештою польською конституцією забезпечені, включно до виборення державницького самоозначення, до якого не перестане наш народ і його одиноке представництво Укр. Клюб стреміти так довго, доки його не виборе“ кликала п. сенаторка Кисілевська. „От подивіться — наші сусіди, наші побідники — це не незорґанізована, несвідома маса, а народ патріотичний, бутний, певний себе і гордий на свою національність. В тому дусі виховували і виховують польки-матері своїх дітей, навчаючи їх віршика: Кто ти єстесь? Поляк мали. Які знак твуй? Оржел бяли і т. д. Тим і йому подібними віршами вщеплюють матері вже з малку національну свідомість, любов до своєї батьківщини і бодрість політичну — в дитинки. А ми? А в нас?... Ні твердої свідомости, ні завзяття, ні знання хто ми, чиї ми діти і чого нам треба! Темнота, дрімота, байдужість до всього що своє, що наше, панує скрізь; або ворожнеча і колотнеча між рідними братами, з котрої звичайно користає третій“.. І народ слухав. Йому відкрилося те, чого ще так ясно і так просто ніхто не говорив. Чоловіки хитали потакуючи головами, жінки тихцем витирали сльози з очей... Закінчила віче закликом до обєднання, до орґанізації, до праці над собою, до підтримки Укр. Клюбу як одинокої і справжнього представника змагань нашого народу під Польщею. З осібна звернулася п. Кисілевська до жіноцтва з закликом творення жіночих гуртків, участи в праці освітній і національного освідомлення не тільки себе, другів, але, що важніще наростаючого нашого покоління. Настрій був піднесений, бадьорий. Селянство слухало уважно і винагородило п. сенаторку бурливими оплесками. Підтримав цей настрій сміливий виступ п. сенаторки проти городського поліцая, котрий лаяв арештованих двох жовнярів-Лемків за те, що припадково були присутними на „пшеціфпаньствовим вецу“. На інтервенцію п. Кисівеської поліцай змяк і жовнірів під оплески вдоволення присутних негайно відпустив. В бадьорому настрої, збагачені свідомостю, що на них не забувають наші представники в соймі, що стоять за їхні права та знаходять час, щоб їх відвідати на Лемківщині, розійшлись селяне і жінки по своїх домах.

З Польщі і про Польщу

У внутрішній польській політиці пілсудчики можуть похвалитися не-аби-яким успіхом: вдалось їм розбити польську PPS. (партію соціялістичну) Як звісно, ця партія допомогла Пілсудському доконати травневого перевороту. Але коли він прийшов до влади, то не пішов по тій лінії, яку бажала йому витичити польська партія соціялістична і тому вона перейшла до опозиції проти уряду Пілсудського. Не вважаючи на це, деякі визначні члени цеї партії тихцем підпирали Пілсудського, а один з них. Морачевський, навіть став міністром в уряді і до нині в нім остає, як міністер прилюдних робіт. Число соціялістів, які були прихильниками Пілсудського, стало рости і соціялістична партія зачала розколюватись на дві части: опозиціоністів і прихильників Пілсудського. До повного розколу прийшло перед двома тижнями і соціялісти-пілсудчики зачали видавати свій дневник „Przedświt“ проти дневника „Robotnik“. Між цими двома ґазетами розгорілась страшна боротьба. — Богато клопоту має польський уряд зі страйком ткацьких робітників в Лодзі. Страйкує їх около 100 тисячів. Робітники домагаються підвисшення платні о 20%, а фабриканти не хочуть на те згодитись, кажучи, що тепер дуже мало товару продають і не в силі є платити більше. Уряд старається погодити обі сторони

Що чувати в світі?

Большевики топляться у своїй власній нафті. В попередному числі писали ми про те, як то Анґлійці хотіли у них купувати нафту і як не могли погодитися з большевиками. Писали ми і про те, як Американці цофнули свої замовлення, коли відкрито у них большевицьку пропаґанду. І тепер обі ті держави, Анґлія і Америка, подали собі руки тай сказали собі, що не пустять большевицької нафти на світові ринки. Звісно — така загроза дуже страшна для большевиків, бо маючи у себе другі що до величини на світі копальні нафти, тягнули вони з неї шалені доходи. От минулого року вивезли її за границю два міліони тон. Большевики моглиб ще більше її вивезти і вже тішилися, що злапали Анґлію на свою нафту — так щож? Ні Анґлійці ні Американці нафти не хотять купити, а стали ще й конкурентами. А такі конкуренти, як Америка, що має найбільші у світі копальні й терени нафтові, є дуже небезпечні. От і Американці постановили, що опустять на ціні своєї нафти так, що випруть большевицьку не лише з усіх країн неприхильних большевикам, але й з тих, що тримають з ними. Од цеї загрози дуже поспускали носи большевики. Біда буде! Гроший треба бо і голод і тиф є у себе в хаті — а ту замість гроший наробили собі ворогів.

Німці здобули собі в останному тижні таку славу, що про них говорить цілий світ. Як відомо, спроба перелетіти через океан з Европи до Америки доси не вдалася ніякому літакови, всі покінчилися катастрофою. А тимчасом Німці три роки тому перелетіли його Цепеліном під проводом др. Екенера раз, а отсе в понеділок минулого тижня той сам учений на збудованім собою иншому Цепеліні другий раз доказав світови, що німецька техніка у світі найкраща, що для неї не істнують перешкоди і що там, де всі вже руки опускають, Німці виходять побідниками. Цепелін летів того разу з Европи до Америки 112 годин, т. є. майже 5 діб, отже побив усі дотеперішні рекорди витривалости лету. Дотогож це величезне судно воздушне, що важило 1200 кірців, перевезло зі собою 60 пасажирів, у тому числі й одну жінку та 65 тисяч листів, чим дало доказ, що подорож над океаном можлива, але як її возьмуть в руки Німці. По дорозі довелося Цепелінови поборювати страшну бурю, від якої загинувби був кождий літак — та Цепелін показав, що він з бур сміється. Правда, він навіть зістав ушкоджений, але чотири німецькі інжінери завішені на його тілі серед бурі доконали направи, показуючи тим самим, що вони, Німці, не лякаються нічого. Коли прибув в понеділок минулого тижня Цепелін до Америки, зготували йому Американці таку гостину, що світ ще такої не бачив. Тисячі, тисячі людий чекало на нього день і ніч на летунській площі, а коли він появився на небі, загуділи йому на стрічу усі фабрики і льокомотиви. Люди не знали з утіхи просто що робити. Кричали, сміялися, кидали капелюхами. А тимчасом Цепелін покружляв трохи над Ню-Йорком і полетів на велику площу летунську в Лекеюрст Там знов чекала на нього така маса людей, що військо не могло їй дати ради і вона вся пропхалася аж під Цепелін. Назустріч др. Екенеру, комендантові Цепеліна та міністрові Ґресінському, що їхав в Цепеліні з уряду, виїхали представники американської влади і летунських компаній Сам президент Кулідж вислав зараз ґратуляційний телеґрам до др. Екенера та до Гінденбурґа у Німеччині. Уся залога подіставала богаті подарунки. Одним словом: Німці підбили собі серця цілої Америки своєю очайдушністю та технікою. Перелет Цепеліна має і велике політичне значіння: він мов звязав американську техніку з німецькою — дві найбільші техніки світа. Америка, яка тепер не має спільника в Европі, показала витаючи Цепелін, що хотілаб збрататися з Німеччиною. Для обох тих народів є ще богато у світі до роботи. Використання спільними силами природних богацтв Росії, боротьба з Анґлією штучною нафтою, яку Німці уміють виробляти з вугілля та протиставлення себе у Хінах Анґлійцям — це спільні інтереси і обох народів і їх технік. І хто зна, чи Цепелін не сполучив уже одних з другими. Він чейже доказав, що для техніки не істнує океан. Хто зна, чи ми ще не будемо свідками того, що Америка обніметься з Німеччиною, а тоді здається — ціла мапа світа швидко змінить свій вигляд.

Америка таки поважно застановляється над будучностю своєю, відколи учені ствердили, що жерела американської нафти вичерпуються і що за кільканайцять літ не стане вже її. Для такої держави, як Америка, що живе тільки машинами, брак нафти рівнавбися катастрофі і застояви господарки. І тому вже від тепер починає Америка за нею розглядатися по світі та старатися о те, щоб захопити у свої руки ті світові копальні, які або ще не зовсім розвинулися, або яких не вміють використати. Під боком своїм має Америка аж трьох маленьких сусідів, у яких є нафта і на них починає вона моргати. Це Мексик, Венезуеля та Колюмбія. Але у свойому поході за нафтою зустрічається Америка з грізним противником. Анґлія, яка також потребує шалено багато нафти і собі моргає на оті три маленькі держави. І починається страшна конкуренція. Анґлійські нафтові товариства попирає з усіх сил уряд і вони де можуть купують богаті в нафту поля та закладають там відразу летунські площі — як то кажуть — на всякий випадок. Непокоїть це моцно Америку і вона починає до Анґлії ставитися остро. Анґлія тамчасом уваги Американців ховає до кишені і робить своє далі. І бачуть Американці, що розвязка нафтового питання між ними а Анґлією можлива тільки через війну. Дві такі сильні конкурентки одночасно господарувати світовою нафтою не можуть. І так поза плечами кельоґівського договору про мир збираються чорні-чорні хмари. Хто знає, що й буде...

Французькі політики потратили голови, від коли оголошено в Америці текст морського договору Франції з Анґлією. Як тепер показується, то документи, що тичилися тої справи, добув хитромудро кореспондент одної американської ґазетярської спілки. Він мав знайомих у міністерстві закордонних справ і ті за добрі гроші (кажуть, що аж за 10.000 долярів) викрали пляни морського договору та вручили їх кореспондентови, а той заразже вислав їх своїй ґазеті. Кореспондента та його спільників зразу арештували, але коли наробила крику вся американська преса — його випустили. Уряд приказав кореспондетови опустити Францію, але заки це донесено йому, він сам утік самоходом, не чекаючи, аж його випросять. Тепер він вже в Аме-

---

Ф. Л. ГЕРОЛЬД.

Із Ятаків*) Будди**)

Про аскету і Заяця.

Давно то давно було, як в гірськім провалі жив один аскет. За одіж служила йому кора, пив тільки воду, а кормився дикими овочами і корінчиками. Одиноким його товаришем був заяць, що говорив людською мовою і охотно розмовляв з аскетом, користаючи з його наук, щоби дійти до мудрости.

Аж одного року настала велика посуха, гірські жерела висохли, нестало на корчах цвітів ні овочів. Аскетові нестало ні їди ні напитку; він змерзив собі свою пустельню, і одного дня скинув свою одежу з кори. Побачив се заяць тай питає:

— Що ти робиш, приятелю?

— Як бачиш, покидаю мою одежу.

— Чиж думаєш можи покинути сю гірську провалину?

— Так. Піду між людей, та буду живитися з милостині; а всежтаки їда буде лучша, як одні овочі і корінчики.

Засмутився заяць такими словами, як дитина, яку має батько покинути і сказав:

— Не відходи, приятелю, від мене! Ти-ж чейже знаєш, що життя в місті посеред людей веде до загибелі, а спасенною є тільки самота в лісі.

Однак аскет уперся при своїм каміренні. Якже зміркував се заяць, каже:

— Коли вже так сього собі бажаєш, то їди. Але вчини мені ласку і затримайся ще один день тільки. Лишися через сьогодня, а завтра зробиш, що тобі подобається.

— Заяці уміють винаходити спритно поживу— подумав аскет — і часто мають запаси. Певно принесе він мені завтра щось до їдження! — Обіцяв отже лишитися, а заяць, врадуваний дуже, опустив його. А аскет той був почитателем Аґні і піддержував в провалині безнастанний огонь. — Їсти не маю нічого — каже до себе — то бодай хоч огріюся, заким заяць прийде. — Заяць дійсно вернув на другий день зрана скоро світ, але без ніякої живности і аскет зовсім розчарувався. Заяць поклонився аскетові і сказав:

— Прости мені, великий чоловіче, коли я чим супроти тебе провинився і зважи, що ми звірята не маємо вашого розуму! — Потім скочив в огонь.

— Що робиш! — крикнув аскет, припав до вогню і видобув з нього заяця; а зайчик пояснив:

— Не хотів я, щоб ти спроневірувався своїм обовязкам, опускаючи пустельню. А що нема ту нічого до їдження, то посвятив я моє тіло, зїж його і лишися в гірськім провалі!

Зворушило се аскета і той сказав:

— Не піду я до міста, а зістану, хочби мені прийшлося і вмерти з голоду!

Ущасливило се заяця дуже, підніс він очі до неба і став молитися:

О Індро! Жив я стало, замилуваний в самітности! Вислухай отже мене і спусти дощ!

І вислухав заячої молитви Індра, і впали зливні дощі і мали оба, аскет і заяць, незадовго тільки живности, кілько їм було треба.

От того часу, о монахи, був я тим заяцем — сказав Будда.

Про царя Падмаку.

Колись то панував в Бенарес могучий а справедливий цар, називався Падмака. Нагло стала по місті ширитися страшна хороба, від якої скіра жовкла, а всі, хоч сидів хто і на горячім сонци, дріжали від зимна. Милосердився цар над своїм народом, робив що міг, щоб усунути зло, взивав найславнійших лікарів, роздавав ліки і сам ходив коло хорих. Та мимо сього язва не уставала, а Падмака дуже смутився. Аж одного разу каже до нього старий лікар:

— Знаю я, о царю, лік, який приверне здоровля жильцям Бенаресу.

— Якже він називається? — спитав цар.

— Є се велика риба, Рогіта. Кажи її зловити і хоч мало припаде мяса на кождого хорого, але язва сейчас устане.

Подякував цар горячо лікареві, і приказав по всіх ріках і морях шукати за рибою Рогітою. Але не найдено її нігде і царя огорнув ще більший сум. Часто зачував він в ранні і вечірні години стогін і голоси, що кликали:

— Терпимо, о царю! Ратуйте!

Плакав гірко цар у своїй немочі, аж рано впало йому на гадку:

— Щож мені по богацтвах, щож мені по владі, коли я не в силі помочи тим, що терплять?

Візвав свого найстаршого сина і каже до нього: — Кидаю я мої богацтва і трон!

Потім вийшов на тарасу своєї палати, зложив богам жертву з вонностей і цвітів і закликав:

— Радо жертвую я життя моє зовсім неужиточне. Нехай ся жертва принесе пільгу тим, що їх мучить хороба! Хочу я в глубині озера перемінитися в рибу Рогіту!

Сказавши се скочив в глубину озера, що було побіч палати і зараз таки виплив в виді риби Зловили його і живцем ще покраяли на кусники, щоб роздати між хорих. Нечув цар болю, як його краяли, перенятий любовю до терплячих. Язва в місті устала а голоси богів співали у воздусі:

— Падмака, боговічний цар, спас вас! Радуйтеся і веселіться із сього!

І всі почтили память Падмаки.

Будда і його жінка Ґопа.

Благословений, наситивши голод в палаті вітця свого, Судгадана, пішов до кімнат жінки своєї, Ґопи, яка по зникненні мужа свойого Сідгарти, скинувши гарні дорогі шати, заслони і бисери дорогоцінні, вбрала на себе одежу грубу, рудаву, чернечу. Вид сей розрадував Учителя а Ґопа упала йому до ніг і честь йому віддала.

Бажала я, як бачиш, наслідувати тебе одежю, а також в інших річах. Їм, як ти, тільки раз на день, не сплю на мягкім ложі а тільки на отсій твердій — лаві. Не уживаю вонностей ані цвітів і не строю волося.

— Знаю я твої чесноти, Ґопо! — відповів Учитель. — Се приносить тобі тільки хвалу. Бо хиба жадна жінне булаби в силі поступити так як ти!

Присів і став говорити:

— Заправду, жінкам не можна вірити. На одну добру і мудру знайдеться тисячу шалених і злих. Бо більше неухватна є жінка, як слід риби пливучої у воді. Є вона жорстока, як розбійник і як розбійник підступна. Мішає правду з брехнею і бере одно за друге. Не раз дораджував я моїм ученикам, щоби уникали жінок, навіть щоб до них і не відзивалися. Ти однак Ґопо, не є облудна і я вірю твоїй чесноті. Чеснота, то рідка цьвітка, а котра жінка хоче її найти, мусить мати бистрі очі і чисті руки. Мара (чорт) укриває серед цвітів острі стріли, що ранять долоні жінок невлічимими ранами! Не бачать вони нещасні, що тіло то никла піна і привязуються до цьвіту, аж їх спохватить цар смерти. Тіло то влуда очей, а хто про се знає, то ломить цьвітні стріли Мари і не попаде в владіння царя смерти. Як зібраний потік пориває тихе сільце, що над ним розсілося, так смерть змітає жінку, що зриває цьвіти з розсіянням. Збирайже жінко, цьвіти, тішся їх красками, бо не знаєш, що смерть кружить і забере тебе, нім оглянешся. Згадай на пчолу, яка, літаючи від цьвіту до цьвіту і не ушкоджуючи ні одного, збирає нектар, з якого робить мід.

*) Ятаки се оповідання, в яких Будда згадує свої попередні втілення.

**) Будда був творцем релігії, яка доси задержалася в Індіях, ур. 560 р. перед Хр. Наука цеї релігії каже, що душа людини перед уродженням і по смерти переходить у ріжні звірята. Міліони людей визнають її ще нині.

риці. Та тут ґазетярі і хлібодавці про людське око ніби відцуралися його, кажучи, що він зробив стид усім ґазетярам, коли пустився на злодійство та перекупство. Пригадали собі тепер французькі ґазети, що той сам кореспондент таку саму штуку втяв колись і Італійцям: викрав їм військові документи, оголосив — і так, як тепер Франція, так тоді Італія мала богато клопоту з заграницею.

Анґлія не сподівалася мабуть такого клопоту, якого наробила собі умовою морською з Францією. Поволесеньки зачинають і найліпші приятелі відвертатися від неї, як від заповітреної Недосить, що Америка не схотіла до спілки з нею та Францією приступити, але й Італія, запрошена Анґлією до цього договору відмовилася від нього. Муссоліні отверто сказав, що він до такого шахер-махер не приступає і хоче мати чисті руки. А навіть Франція, з якого Анґлія ще так недавно обнімалася, починає на всякий випадок оглядатися на задні колеса і пробує без Анґлії порозумітися з Італією. Оттак опускають всі нещасну Анґлію. У себеж дома має Анґлія також ворогів того проклятого морського договору. Це Лібур-Партай під проводом Мек-Донелда і ліберали під проводом Льойд Джорджа. Цей останний вже від кількох тижнів кидається в часописах на теперішний уряд, що він є зрадником всесвітного мира і заповідає йому на найблищій сесії боротьбу на чолі з ліберальною партією. А притім боронить завзято Льойд Джордж Німців, мовляв, вони обеззброєні, а ви всі зброїтеся. Менш більш те саме говорить і Мек Донелд. І хто знає, чи уряд під натиском тих двох партій не уступить і чи старий Джордж знов не сяде на премієрськім кріслі. А тоді вже до згоди Анґлії з Німеччиною бувби один крок. І Поляки вже від тепер того побоюються.

Італія має журу зі своїми еміґрантами. Кричав Муссоліні, щоб фашисти постаралися о 10 міліонів Італійців в найкоротшім часі, а тепер має вже їх забагато і не знає, що з ними почати та куди подіти їх Кольонії має Італія малі, Америка до себе небогато пускає, Фнанція вже відбудувалася і робітників не потребує — а Італійців так богато, що в себе поміститися не можуть. Зостається для неї три дороги: або переговори з Німцями, які тепер відбудували вже свою господарку і робітників потребують або домагання частини німецьких кольоній в Африці, які забрали Анґлійці і Французи або третя ще дорога, то є: зроблення місця для своєї еміґрації за помочею війни. Що до останнього, то при теперішних мирових настроях цілого світа воно мало можливе і не можна про яку небудь війну думати. Так само відпадають і надії на кольонії, коли зважити, що ні Анґлія ні Франція так легко з них не уступлять і що підсоння там для Европейців дуже нездорове. Отже хиба відповідна умова з Німеччиною в справі еміґрації — це одно лишається Італії. Та якоїнебудь спілки тих двох держав бояться знов і Французи і Анґлійці, які мають нечисту совість супроти Італії ще з того часу, як робили морський союз, а Італію поминули. Якби так Німеччина з Італією зговорилася — то в Европі повставби новий бльок держав і то навіть сильний. І тоді хто знає, чи не упімнулабся Німеччина за свої кривди. Наразі отже стараються Анґлія і Франція Італію відтягнути від тої спілки, та чи на довго — не знати. Справа еміґрації дуже пекуча...

В югославянському соймі розпочалися з новою сесією старі галабурди. Хорватські посли не беруть участи в засіданнях, але інтересів Хорватів заступає сербська партія хлопсько - демократична. На першому засіданню посли цеї партії підняли крик, що вони бажають відповіди на всі ті інтерпеляції, які поставили Хорвати щедо уряду минулого року. Так минув цілий день на криках і засідання мусіли відложити на пізніще. А прихильники Хорватів заявили, що як уряд не піде їм на руку — то вони скличуть протестаційне засідання до Загребу. Отже зачинається те, що було перед кількома місяцями і що довело до проливу крови в югославянському соймі. Тому Серби шукають згоди з Хорватами. Кажуть, що премієр Корошіц звернувся в останних днях до епископів, щоб вони взяли на себе ролю посередників і от тепер відбувається нарада хорватських епископів під проводом папського нунція, як за ту справу братися. Чи погодять вони Хорватів з Сербами — не знати.

Литва також має у себе клопоти і то навіть дуже прикрі. От, приміром, кілька днів тому відкрила поліція заговір на життя трьох найбільших політиків Литви: Вальдемараса, президента Сметони та міністра війни Давкантаса. Арештовано дуже богато офіцерів і цивільних людей, які стояли близько до заговору. Вони зізнали, що на Вальдемараса було проєктовано вже два замахи: один у Женеві, другий недавно — але непригожі обставини не дозволили їх виконати. За чиї гроші йшли оті заговорники — не знати. Всяко догадуються, бо Вальдемараса дехто не любить за його завзяття що до Вильна. — В останних днях литовські часописи вийшли усі в чорних обвідках на знак жалоби по Вильні і домагаються від свого уряду нових заходів в цілі відзискання його. Не можуть Литовці погодитися з тою думкою, що їх столиця находиться в руках чужинців.

Звичайний Загальний Зїзд „Рідної Школи“ У.П.Т.

відбудеться у Львові, дня 2. листопада 1928 р. (пятниця) в салі „НАРОДНОГО ДОМУ“ при вул. Рутовського ч. 22. Початок о год. 9. рано.

Право участи з рішаючим голосом мають відпоручники Кружків, вибрані Загальними Зборами Кружка (§ 26. уст. 4.) На кожних 50 членів припадає 1 відпоручник. Кожних 25 членів нової 50-ки уважається за повну 50-ку. Кружок може мати найбільше 15 відпоручників, а мусить мати найменше одного (§ 50 статута).

Відпоручники являться з писемними повновластями від свойого Кружка. Передача повновласти на иншу особу недопускаєма (§ 50 стат).

Якщо о год. 9. не буде на салі статутом вимаганого числа відпоручників (100), то в год. 10. передполуднем відбудеться Загальний Зїзд Товариства в тій самій салі з тим самим дневним порядком без огляду на число присутних відпоручників (§ 52 статута). — *ГОЛОВНА УПРАВА „РІДНОЇ ШКОЛИ“.*

ДРОҐЕРІЯ „ПІД ЗВІЗДОЮ“
при **Аптиці „під Звіздою“** в Перемишлі ул. Францішканська 24 (коло вежі) поручає всі артукули, що входять в круг дроґерії по **найдешевших цінах.**

Новинки.

КЛОПІТ З ПАРАСОЛЯМИ. Парижанець Уплен, врештою дуже чесний і поважаний чоловяга, пішов раз на ліцитацію і купив за 16 франків скриньку, у якій було 92 парасолі. З того дня почалося його нещастя. Пороздавав усій фамілії і ще зосталося до лиха. Задумав попродати їх. Купив візок, виїхав на вулицю — ба, коли поліціянти не хотіли вірити, що ті всі парасолі його і завели на поліцію. Заплатив кару. Тоді постановив роздати їх на місті за дурно. Ба, коли знов і за дурно не хотів брати ніхто, бо думали, що він божевільний. Прийшов поліціянт і Уплен знов заплатив кару. Тепер став вже на них злісний. Зібрав усі в ночи і виніс на вулицю. Та колиж поліціянт підглянув, Уплен заплатив кару і парасолі мусів занести до хати. Чоловік трохи з розуму не зійшов. Врешті придумав. Заніс до одного склепу, лишив ніби на хвилю — а сам чкурнув, як від сатани. І більше не зголосився.

ЗА МЕЖУ. В селі Підлуже луцького повіту посварилося двох сусідів за межу. Називалися Іван Шевців і Дмитро Шеворц. Підчас сварки Шеворц так пхнув сусіду вилами в груди, що той за кілька мінут сконав. Ввічливого Шеворца арештовано.

ЯК НАЗВАТИ ТАКУ СМЕРТЬ? В Індіях ішло двох людий полем, коли нагло з гори злетів величезний камінний бльок, вбив їх обох, а крім цього вибив в землі на 7 метрів глубоку і 2 метри широку діру. Як викопали цей камінь, показалося, що це була „падаюча зірка“.

ЗАСУДИЛИ НА СМЕРТЬ І КІНЕЦЬ. Недалеко Варшави найшли на шинах трупа голосного у тих околицях розбишаки Ящинського, Як вийшло опісля зі слідства, то члени його банди сами засудили його на смерть, застрілили, а опісля положили на тор, щоб змилити людям очі. Ящинський мав спроневіритися законови, який у шайці панував і якого сам дуже допильновував.

ОТ ТАК І ПОПИС! В Америці у місті Помона має відбутися попис дівчат, що вміють найшвидше доїти корови. До цього попису завзято підготовляється 17 літна Іна Ліслє, яка дотепер уважалася за найшвидшу та найсправнійшу дівчину в тім фаху, а яка і на далі цю славу хоче задержати.

СТРАШНИЙ ЗАСУД. У Лотві засудили недавно одного вояка на кару смерти. При відчитанню вироку сказано йому було, що може бути помилуваний, коли дасть собі защіпити проказу, оту жахливу хоробу, про яку оповідає св. Письмо — для наукових дослідів. На щастє надійшло помилування для цього вояка з мін. справ військ., яке призначило досмертні роботи. В кілька день пізніще зголосився до стації дослідів над проказою чоловік, який сказав, що готов себе посвятити за доброю пенсією. Він заявив, що в нього в хаті жінка і діти, а праці найти неможливо. Можна собі уявити, яка нужда була в цього чоловіка в хаті, коли рішився на такий крок. Тою справою зацікавилися навіть посли, які в парляменті мають поставити інтерпеляцію — чи можна використувати людий для таких цілей, як дослід над проказою — навіть за згодою даного чоловіка.

ДОБРИЙ СИН. В Рулєбен біля Берліна забив 45 літний Пенке свою стареньку маму. Вона замітаючи вранці скинула нехотячи на мокру підлогу пачочку сірників, яка належала до сина. Це так розлютило його, що вхопив ґумову палицю і закатував старушку на смерть. Чи для такої дитини є кара? Нема!

ПІД ЗУБАМИ ВОВКІВ. В околицях Вильна на Литві зявилися такі тічки вовків, що починають кидатися на людий. Якось напала така тічка на двох жидівських купців на дорозі. Ґордон, який був трохи на переді зі своїм возом, вспів втечи до станіци, але другого купця, Шнайдера, вовки здігнали та розшарпали і його і коні. На місці вовчого празнику найдено кілька грубших кісток.

ВДЯЧНИЙ НІЧЛІЖНИК. До хати господаря Ткачика з Джарів у Польщі, який числив 84 роки і тихенько проживав собі з жінкою, впросився на ніч якийсь незнаний чоловяга. Ткачик дозволив. В часі сну той незнайомий розбудив Ткачиху і зажадав від неї гроший. Колиж старуха почала кричати, пхнув її ножем так, що згинула в тійже хвилі. Опісля опришок кинувся з ножем до Ткачика, але той по першій рані удав мертвого і мимо страшного болю ані не рушився. Тоді нічліжник розбив скриню, забрав гроші і пішов, замкнувши знадвору хату. Рано найшли обоїх Ткачиків в крови сусіди і від старенького дізналися про все. Та опришка зловити не вдалося. Не приймати отже когонебудь на ніч!

ПОЖАРИ. В загороді Івана Вовка в Кутківцях коло Тернополя вибух пожар в наслідок злої будови комина. Згоріли будинки господарські і знаряддя, а при ратунку попеклися жахливо дочка і синова Вовка. Найгірше, що Вовк асекурувався тільки частинно і тепер, як виплатять йому 7000 зол. — не знати — чи збудує що за ті гроші. — Божевільний Гнатів Матвій зі Сновича пов. Золочів підпалив двох господарів: Василя Васькова і Дмитра Кунина. Обом згоріли стодоли з цілорічним збором.

Пачка є доводом тожсамости.

LUX треба купувати лише в пачках з написом Lux. Всі знають той першорядний незаводний середник до прання всяких делікатних дрібниць а також шовкового білля, блюзок і легких суконь. Дитяче білля і суконки а тим більше білля і вовняні кафтанички немовлят переться виключно в Lux'і. Практичні господині знають, що вовняні коци чудесно перуться в піні Lux'у.

Поручається осторожно купувати, щоби не купити якого підрядного середника замісць Lux'у. Є малі пачки, що вистарчають до випрання дрібниць і великі до загального прання. Повтаряємо: купувати тілько автентичний Lux в заліплених ґранатових пуделках, бо тілько той є тим славним Lux'ом, розповсюдженим по цілім світі.

LUX *Незаводний середник до прання.*

Lever Brothers Limited, Anglja.

L. P. 47 —•

ЦІКАВО, ЧИ ПОСЛУХАЮТЬ? В тих днях комендант державної поліції видав „окульнік“, яким пригадав ще раз усім постерунковим, що вони мусять раз вже стати ввічливими і світити приміром для всіх у своїй чемности. Постерунковий — після думки цього коменданта — повинен ніколи не вважати ні на особу, ні на становище того, з ким зустрічається, але все, навіть тоді, як його напастують, поводитися як найкраще. Чи це поможе що — переконаємося.

І ПОЛІЦІЯНТІВ БЮТЬ. В Янові коло Теребовлі вмішався поліціянт Ломач між парубків, які розпочали бійку. На разі пяні галабурдники дали йому спокій і розійшлися по кутах, але як вертав він з цього весілля, напало на нього чотирох незнаних пяниць і пробили ножем. — Другий подібний випадок мав місце в Гаях, де на поліціянта Зґлобіцкого напало кількох парубків та побили так, що аж втратив память. Досі нікого не зловлено. Файні часи — коли і поліціянтів бютьі

НИНІШНІ ДІТИ. З давного часу жив собі у Парижі знаний зі своїх квіток огородник Шевре. У нього одним одиноким є син, який ані раз не вдався у свойого працьовитого батька, не хотів вчитися і пустився на гульки. Родичі дивилися довший час на це крізь пальці, але коли одного дня син зажадав від батька великої суми грошей на заплату „гонорового“ довгу — батько відмовив. Син постановив пімститися. Тої самої ночі напав з товаришем у масках на хату родичів, що находиться під Парижем і під загрозою револьверів видали ті йому усі гроші. Батько не додумуючись нічого дав знати на поліцію, але та відразу впала на добрий слід. Арештувала сина і той признався до нападу на рідну хату.

ЛЯЧНИЙ ВИПАДОК. З місточка Товстого доносять таке: В жидівськім млині, який находиться в томуж місті, працював вже довший час Іван Чарнецький. Оноді пішов він з олійничкою між машини, щоб помастити пановки. Підчас цеї роботи Чарнецький обертався так неосторожно, що триби вхопили його і потягнули між колеса. Нещасного погаратало зовсім.

ГОТЕЛЬ ДЛЯ ПСІВ. На днях викінчено великанський готель в Нью-Йорку, у якому 31-ий поверх призначено для псів гостий. Є там для них осібні покої, лазні, їдальні і спальні, а стіни є так побудовані, що не перепускають голосу. Пси, які будуть мешканцями цього поверху мають і свою службу: трьох доглядачів, кухаря і ветеринаря. Дивно — правда? У нас люди не мають де мешкати...

ПРОТИ ЗЕМЛЕТРУСУ. У Японії почали будувати дивний будинок. Величиною буде він такий, як хмародери в Америці, тількиж що поверхи його будуть йти не в гору, а в долину. Таких підземних поверхів буде мати цей дім аж 80. Проєкт того великана придумав японський інжінер Мінамото, а сподіється він, що дім той, сидячи так глубоко в землі буде витриманий на найгірші землетруси. У кімнатах його будуть ріжні бюра та незвичайна вигода. Буде готовий за три роки.

НЕЗВИЧАЙНИЙ ДОБРОДІЙ. В Парижі жине собі убогий чоловік Раймон Брі, який двіста шістьдесять чотири рази позволив собі „вкрасти“ трохи крови для тих, що її потребують. Тепер має він трийцять літ, чується здоров і тільки деколи, як от тамтого року в липні, колито дозволив аж чотири рази на протязі доби спустити собі кров — почувається крихітку змученим. За віддану на услуги шпиталю кров не взяв він ані разу ще заплати. Цікаво тільки, кілько людий скористало з його крови?

НОВІ БАНДИТСЬКІ НАПАДИ. На дорозі з Балич до Мочерад пов. Мостиська найдено трупа Катерини Жовнір. Невислідженний досі бандит пострілив її з заду під лопатку і вже на неживій доконав рабунку. Яко підозрілого арештовано Петра Кабія з Мочерад. — Трьох замаскованих бандитів впало до хати Майзелєса в Корчунку пов. Яворів і зажадали грошей. Коли один з домашних сказав, що не має грощей і хотів вибити вікно, щоб крикнути помочі — почали опришки густу стрілянину, серед якої впав трупом 71-літний Дувид Майзелєс від заблуканої кулі. Доси неприловлено їх. — В Ятвягах пов. Мостиська напав з незнаної прачини Жидок Ліхт на одновірця свого Гавсмана і так потягнув його по голові якимсь тупим знарядом, що Гавсман впав трупом на місці. — З пімсти убили парубки в селі Ракові пов. Долина свого товариша Василя Марчука. Доси поліція не прилапала нікого. — Радний громади Молодич під Ярославом перебрався на розбійника і в лісі напав на вертаючого з почтою післанця громадського. Розбив йому скринку і забрав 1060 зол., призначених на пенсію для одного інваліда. Та справа швидко виявилася. Радного цього, що називається Ольховий, поліція вже цупнула. — До православного пароха о. Ґольми в Тучмі коло Здолбунова впали вечером бандити і зажадали грошей. Забрали 80 зл., обрабували дім і згинули в пітьмі ночі, настрашені гуком дзвону, в який почав дзвонити дяк, повідомлений про напад. Бандитів цих поліція ще не переймила. — В Лентовні коло Ніска напало двох опришків на дорозі на господаря. Працюючий в той час недалеко на полі Заставний побіг на поміч тамрому — але бандити пхнули його баґнетом так, що згинув на місци.

Переписка адміністрації: *Вп. Іван Ратцер* в Пужниках: Просимо повідомити нас, на що призначені прислані нам 64 зол. 70 с.

Надіслане.

Поручається нові календарі Видавництва »Укр. Голос«

а то:	ціна
Народний календар	зл. 2·80
Господарський „	„ 2·20
Родинний „	„ 2·20
Веселий „	„ 1·80

Особливож звертається увагу на Календар Народний, з якого витягами є прочі календарі.

Для господарів поручається Господарський Календар редаґований звісним спеціяліст.-аґрономом О. Дідичом.

ЖАДАТИ ВСЮДИ
та в друкарні
КНОЛЕРА І СИНА, Перемишль
Ринок ч. 2.

Вільна посада. „Український Народний Дім“ кооператива в Судовій Вишні пошукує зараз вправного бухгальтера до відділу кредитового і товарового. Зголошення з перебігом життя і услівій що-до платні, проситься слати на руки Вп. Др Петра Гайдучка, адвоката в Судовій Вишні.

ЛІКАР-СПЕЦ. НЕДУГ ВНУТР.
Др. Остап Прийма
ЛЬВІВ, ул. ЛИЧАКІВСЬКА 32
Просвітлювання Рентґеном
ТЕЛЕФОН 61-50.

Адвокат
Др. Микола Рибак
веде адвокатську канцелярію в Перемишлі при ул. Пілсудського 1. в льокали канцелярії бл. п. дра Т. Кормоша.

Др. Михайло Кос
лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. (в почтовім будинку).

ЛІКАР
Др Роман Несторович
ординує у внутрішних і жіночих недугах в Перемишлі, ул. Францішканська 37 II (площа на Брамі). Власна хемічна і мікроскопічна лябораторія.

Аптика і Дроґерія під „Звіздою“
істнуюча від 50 літ
в Перемишлі, ул. Францішканська ч. 24 (біля вежі)
поручає всякі аптичні ліки і всі артикули входячі в круг дроґерії

750.000 золотих
може виграти кождий, хто закупить льос
1 КЛЯСИ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛЬОТЕРІЇ
в щасливій колектурі
ЯКОВА ВОЛЬМАНА, ПЕРЕМИШЛЬ, МІЦКЕВИЧА 7.
(коло почти).

Крім сего багато виграних по зол. 400.000, 350.000, 150.000, 100.000, 80.000, 75.000, 60.000, 50.000, 40.000, 35.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000, 5.000, 3.000, як також велика кількість виграних нижче 3.000 золот.

Загальна сума виграних около 27 міліонів зол.

Тисячам людей приносить Польська Державна Льотерія рік-річно богацтво і добробут. **Наша колектура має незвичайне щастя.**

Що другий льос виграє!

ЦІНИ ЛЬОСІВ: за 1|4 льосу 10 зол. — за 1|2 льосу 20 зол. — Цілий льос 40 зол. — Замовлення виконується негайно. Висилаємо оригінальні льоси разом з чеком П. К. О. на пересилку вільну від оплати.

В тім місци розтяти і переслати виразно виповнене.

КАРТА ЗАМОВЛЕНЬ У. Г.
До Колектури Якова Вольмана в Перемишлі, Міцкевича 7.
Отсим замовляю _____ льосів цілих по 40 зол., _____ льосів половинок по 20 зол., _____ льосів чверток по 10 зол. Належитість в квоті зол._____ вплачу по одержанню льосів чеком П. К. О. присланим мені Вп. фірмою.
Докладний адрес _____

ВЖЕ НЕ ТРЕБА
звертатися за українськими книжками за кордоном поодиноко до ріжних видавництв, бо наша книгарня має у себе на складі усі видання.
ЖАДАЙТЕ БЕЗПЛАТНО
списку наших книжок, мап, нот, картин, портретів, листівок і українських товариських відзнак.
КОЖДОМУ ДАРОМ.
Хто закупить у нас за найменшу суму книжок, даємо даром премію.
Адресуйте: UKRAINISCHE BUCHHANDLUNG THEODOR SAWULA, WIEN I. Riemerg. 2, Austria.

Реальність на передмістю Перемишля, з вільним мешканнєм до продажі. Реальність складається з мурованого дому о 11 убікаціях і офіцин о 4 убікаціях, парцелі будівельної з фронтом до бічної улиці. Відомість: Дмитраш, Сінна 8. Перемишль.

ТКАЦЬКІ ВАРСТАТИ
поспішні, килимкарські і механічні, сталеві бляти, нити зі сталевими очками, прядільки, коловоротки, ґремплі ручні до чесання вовни на шкірі і до лену, праси до олію (оліярні) і инші ткацькі машини доставляємо по цінах конкуренційних. — Новість: праси до виробу овочевих вин по 35 зол. Адреса: „Textyl“ М. Кожушко, Рава руска.

ДЕНТИСТ
Мед. Др. СТЕФАН ДМОХОВСЬКИЙ
б. лікар Поліклініки у Берліні
Перемишль, Колійова 1
Усі в обсяг новітньої дентистики входячі роботи. Прецизійна техніка дентистична.
Спеціялістичне лічення осіб вразливих і нервових

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

Домагайтесь найдобірнійших папірців до курення
„КАЛИНА“
з фабрики кооперативи „Будучність“ в Тернополі.

ЖАДАЙТЕ І УЖИВАЙТЕ
одиноку найліпшу і своєрідну
ПАСТУ ДО ОБУВИ
ЕЛЕҐАНТ
О. Левицької і Ски.
Львів, Кордецького 51.

Бюро правної поради „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ“
уділює членам „Сільського Господаря“ всіх порад в справах правних (адміністраційних, судових, податкових і т. д.) письменно та устно і заступає їх інтереси перед властями у Львові.
Звертатися
впрост до „СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРЯ“ у ЛЬВОВІ, ул. ЗІМОРОВИЧА 20, або через його повітові філії в краю.

Спробуй а переконаєшся!!
„фосфоліна“ до швидкого тучення свинь **„фосфоліна“**
побуджує апетит, зміцнює кости і протягом короткого часу прибуває на вазі подвійно. Почтова пачка 4½ кг. — 9 зол. висилає за післяплатою
В. Ґ. Мушинський, Перемишль, Францішканська 2
МАЛИЙ ВИДАТОК — КОРИСТЬ ПОДВІЙНА!

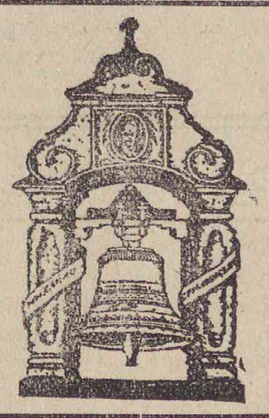

УВАГА
Не купуйте дзвонів по чужих фірмах, котрі Вас використовують, а в додатку дають Вам дзвони з лихої криці.
Найкращі, найтреваліщі, а крім того гармонійні і мельодійні дзвони дістанеться лише
в одинокій українській ліярні дзвонів
Михайла Брилинського
у Львові-Замарстинів ул. св. Михайла ч. 14.

Погної на осінь
Сівалки, Молотілки, Трієри,
знамените камінне вугля на осінь
купуйте лише
в Спілці Українських Аґрономів
Кооператива у Львові, вул. Собіського 28.
НАЙЛІПШІ ВИРОБИ Число телефону 37—58.
НАЙНИЩІ ЦІНИ — НАЙДОГОДНІЙШІ СПЛАТИ.
ПОРАДИ БЕЗПЛАТНО! ЦІННИК ДАРОМ!

SUNLAJT МИЛО

НАЙБІЛЬШОЮ прикметою мила Sunlajt є абсолютна чистість. Виплатиться 20.000 зл. кождому, хто мігби знайти в нім які небудь браки. Безконкуренційно пере лише мило Sunlajt, бо навіть в твердій воді витворює богато милин. Мило Sunlajt рівнож уживається при всяких домових порядках.

Lever Brothers Limited, Anglja.

P. Sl. 4-24

Видавець і відвічальний редактор: Осип Сенечко. З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.